

Universitätsbibliothek Paderborn

Breuiarius Moguntiu[m]

[Straßburg], [ca. 1500]

Et nota si hec historia in die dominico seruatur puta q[...] non occurrit i[n]
ea festu[m] noue[m] I[...] tu[n]c q[...] no[n] h[...] nisi t[...] sex R[...].
adiciunt[ur] tria prima R[...] de histo. ....

urn:nbn:de:hbz:466:1-31634

disuicias computaremus nun
q̄ fuisse pecunia ista pro qua
misisti filiuū nřm. Baculū se
nectutis nostre. ¶ Heu me
fili mi vt quid te misim⁹ pere
grinari lumē oculorū nostrorū
Bac. ¶ Bñdicte deum ce
li ⁊ coram om̄ib⁹ viuetib⁹ con
sitemini ei. Quia fecit vobis
cum misericordiam suam. ¶
¶ Tēpus est vt reuertar ad euz
qui me misit vos aut bñdici
te deū. Quia. ¶ Temp⁹ est
vt reuertar ad euz qui me mi
sit vos aut benedicte deum.
Et enarrate om̄ia mirabilia
eius. ¶ Om̄i tpe bñdic deūz
⁊ pere ab eo vt vias tuas diri
gat. Et Gloria. Et. Et nota
si hec historia in die dominis
co seruantur puta qz non occur
rit i ea festu nouē lēonū tūc qz
nō h̄z nisi tm̄ sex. ¶ adiunct
tria prima ¶ de histo. Ados
nai ut infra tm̄ illa die ⁊ n̄ per
hebdōadā. Ex libro Thobie
¶ Hobias ex tribu ⁊ ciui
tate neptalim que est in
superiorib⁹ galilee supra naa
son postyiam que ducit ad oc
cidētē i sinistro h̄ns citatē Se
pharicuz captus esset in dieb⁹
Salmanasar regis assyriorū
in captiuitate tamē positus yī
am veritatis non deseruit ita
vt om̄ia que habere poterat q
tidie concaptiuis fratribus q
erāt ex eins genere imparciret

Lunḡ effet senior om̄ib⁹ in
tribu neptalim nihil tamē pu
erile gesit in ope. Deniq̄ euz
trent om̄es ad vitulos aureos
quos hieroboam fecerat rex is
rael hic solus fugiebat confor
tia oīm ⁊ pergebat ad hiero
salem ad templū dñi ⁊ ibi ad
orabat dñm deūz israel om̄ia
primitua sua ⁊ decimas sua
fideliter offerens ita vt in ter
cio anno proselitis et adueis
ministrat oīm decimationez.
Hec et his similia fm̄ legen
dei puerulus obseruabat. Lū
vero factus fuisse vir accepit
vroxem Annā de tribu sua et
genuit ex ea filiuū nomē suum
imponens ei quē ab infanta
timere deum docuit ⁊ abstie
re ab om̄i peccato. Igitur duz
⁊ captiuitatem deuenisse euz
vroxem sua ⁊ filio in ciuitatem
Niniuen cum om̄i tribu sua
⁊ cui om̄es ederent ex cibis gē
tiliū. iste custodiuīt aīam su
am ⁊ nunq̄ contaminatus ēi
esc̄ eoꝝ; et qm̄ memor fuit do
mini in toto corde suo dedit
illi deus grām in cōspectu sal
manasar regis; ⁊ dedit illi po
testatem quocunq; velle ire.
habens libertatē queciq; fa
cere voluisset. Pergebat ergo
per om̄es qui erāt in captiu
itate ⁊ monita salutē dabat eis
ciuitatem Dedorū ⁊ ex his

quibus honoratus fuerat a re-
 ge habuisset decez talenta ar-
 genti. et cū in multa turba ge-
 neris sui Babelum egentem
 videret qui erat ex tribu eius
 sub cyrographo dedit illi me-
 morati pondus argenti. P⁹
 multū vero ep̄is mortuo Sal-
 manasar rege cū regnaret sen-
 nacherib filius eius pro eo et
 filios israel exosos haberet in
 cōspectu suo. Tobias p̄gebat
 per oēm cognationem suam et
 consolabatur eos: diuidebat
 vnicuiqz prout poterat de fa-
 cultatib⁹ suis. Esurientes ale-
 bat; nudisqz vestimenta pre-
 bebat et moreuis atqz occisis
 sepulturam sollicitus exhibe-
 bat. Deniqz cum reuersus es-
 set rex semnacherib fugiens a
 iudea plagam quam circa eū
 fecerat deus ppter blasphemii
 am suam et iratus multos oc-
 cideret ex filiis israel. Tobias
 sepeliebat corpora eorum. At v/
 bi nūciatum est regi iussit eū
 occidi et tulit oēm subam ei⁹.
 Tobias vero cum filio suo et
 cum uxore fugiens nudus la-
 tut qz multi diligebant eū.
 Post dies vero quadraginta
 quinqz occiderūt regem filij
 ipsius. Et reuersus est Tobis
 as in domū suam: omnisqz fa-
 cultas eius restituta est ei. P⁹
 hec vero cum esset dies festus
 dñi et factū ēēt prandium bo-

nu⁹ ī domo Tobie dixit filio
 suo: Glade et adduc aliquos
 de tribu nostra timentes de-
 um ut epulen̄ nobiscū. Cun-
 qz abijset reuersus nunciauit
 ei ynu ex filiis israel iugulatū
 iacere in platea. Statimqz ex
 iliens de accubitu suo relin-
 quens prandium leūnus per-
 uenit ad co:pis tollensqz illō
 portauit ad domū suā occulte
 vt dū sol occubuisset caute se-
 peliret eum. Tūqz occultass⁹
 corpus manducauit panē cū
 luctu et tremore memorās il-
 lum sermonē quem dixit dñs
 per amos prophetam. Dies
 festi yestri conuertentur in la-
 merationem et luctum. Tū
 vero sol occubuisset abijt et se-
 peliuit eum. Arguebant autē
 eum omnes proximi eius dicē-
 tes Nam huius rei causa int̄
 fici iuss⁹ es et vix effugisti mor-
 tis imperium: et iterū sepelis
 mortuos. Sed Tobias plus
 timens deum qz regem rapie-
 bat corpora occisorum et occul-
 tabat in domo sua: et medij⁹
 noctib⁹ sepeliebat ea. Conti-
 git autē vt quadam die fatiga-
 tus a sepultura venies domū
 iactasset se iuxta parietes et ob-
 dormisset: et ex nido hyrcudinū
 dormienti illi callida sterco-
 ra inciderent sup̄ oculos eius
 fieretqz cecus. Hac autē tēpta-
 tionē ideo p̄misit dñs euene

Illi ut posteris daref exemplū
patiērie eius sicutz sancti iob
Nā cū ab infācia sua sp̄ deuz
timuerit t̄ mādata eius custo
dierit nō est cōtristatus cōtra
dīm q̄ plaga cecitatis euene
rit ei : sed im̄ mobilis in deſtū
more permāſit agens grās dā
om̄ib⁹ dieb⁹ vite ſue. **L**a aut.
In dñica quarta mensis sep/
tembris imponitur hystor̄ia
Adonay p̄t̄ infra cū libro **J**u
dith fere p̄ eb̄ legēdo. **I**n pri
mis vñq̄is sup̄ mag. vel poſt
prīmū bñd. an. Adonay dñe
deus magne t̄ mirabilis qui
dedisti ſalutē in manu femine
exaudi p̄ces ſeruoz tuoz. **E**a
piculum t̄ collē de dñica fu/
tura. **R.** Adonai dñe d̄s ma
gne t̄ mirabilis qui dedisti ſa
lud in manu femine Exaudi p̄
ces ſuoru tuoz. **R.** Qui regis
iſrael. **E.** **R.** Tribulatōes ci
uitatū audiūſimus quas paſ
ſe ſunt t̄ defecimus timor t̄ e
betudo mētis cecidit ſup̄ nos
t̄ ſup̄ liberos noſtros ip̄i mon
tes nolūt recipi fugā noſtrām
Dñe mīſere. **R.** Peccauimus
cū pribi nr̄is iniuste egimus :
iniquitatē ſecimus. Domine
R. Benedix te dominus ī
virtute ſua qui per te ad nihil
luz redēgit inimicos noſtros.
Ut non deficiat laus tua de
ore hominuz. **R.** Subueniſti
angustie generis cui t̄ nō p̄p
cisti anime tue. Ut Glia. Ut
R. Nos aliū deū nescimus p̄
ter dñm in quo ſperamus qui
non despiciet nos. Nec amo /
uet ſalutē ſuā a genere nro. **R.**
Expectemus humiles conſo
lationē ei⁹ qui nō dereliqueret
nos. Nec. **R.** Recordare mei
dñe om̄i potentatiū dominas
da vñmē rectū er bñ ſonantē
i os meū ut placeat verba mea
in conspectu principis euerte
cor eius i odiū repugnātiū no
bis et in eos qui cōſentiat eis
Nos aut libera in manu tua
deus noſter in eternū. **R.** La
dat virtus eoru in iracundia
tua qui p̄m̄tū ſe violare ſcā
tua Nos. **R.** Dñator dñe ce
lorum et terre creator aquan
rex vñiuerte creature tue Ex
audi orationē ſuoꝝ tuoz. **R.**
Dñe d̄s exercituum magne t̄
mirabilis Erau. Glia Erau
di. **R.** Dñe d̄s qui cōter bel
la ab initio eleua brachium tuū
ſup̄ gētes qui cogitat ſuis tu
is mala. Et dextera tua glo
ficitur in nobis. **R.** Erige bra
chium tuū ſicut ab initio ral
lide virtutē eoz. **E.** **R.** Glos
qui in turrib⁹ elitis aperite por
tas dñs om̄ps fecit virtutem
Et vñtorū dedit ſe inimicis
noſtris. **R.** Laudate dñm de
um nr̄m qui nō deseruit ſpera
tes in ſe. **E.** **R.** Laudate do
minum deum noſtrum qui nō

deseruit sperantes in se. Et in
me impleuit misericordiam su-
am quam promisit domui is-
rael. Laudate dominum omnes
gentes et collaudate eum omnes
populi. Et in me imple. Glori-
ria patri et filio. Et im. Ex li-
Rpharaz **bro** **Judith**
Itaque rex Medeorum sub-
luguerauit multas gentes in
perio suo et ipse edificauit ciui-
tatem potentissimam quam
appellauit egyptianis. Ex la-
pidibus quadratis et sectis fecit
muros eius in altitudine cuius
bitorum septuaginta et in lati-
tudine cubitorum triginta: cur-
res vero eius posuit in altitu-
dine cubitorum centum. Per quod
drum vero earum latus versus
vicenos pedum spacio tende-
batur. Posuitque portas eius in
altitudine currum. Et gloria
batur quasi potes in potentia
exercitus sui et in gloria quodri-
garum suarum. Anno igitur duos
decimos regni sui Nabucodonosor
rex assyriorum qui reg-
nabat in Ninive ciuitate ma-
gna pugnauit contra arpharaz
et obtinuit eum in campo ma-
gno qui appellatur Ragau circa
caeruleum et tigrim et Jada-
son in campo erioch regis elis-
chorum. Tunc exaltatum est re-
gnus nabucodonosor et ei
elevatus est. Et misit ad oea que
habitabant in cilia et dama et

sco et libano et gentes que sunt
in carmelo et cedar: et inhabitan-
tes galileam in campo mag-
no Esdrelon et ad omnes qui
erant in Samaria et trans flu-
men iordanem usque hierusalene
et omnem terram yesse quo usque
que perueniatur ad montes ethiopie. Ad hos omnes misit
nuncios Nabucodonosor rex
assyriorum qui omnes uno a-
num contradixerunt et rem istam
serunt eos vacuos ac sine hos-
nore abiecerunt. Tunc indig-
natus Nabucodonosor rex
ad omnem terram illam sura-
uit per regnum et thronum suum
quod defenderet se de omnibus
bus his. Anno tertiodecimo
Nabucodonosor regis vice-
sima et secunda die mensis pri-
mi factum est verbu in domo
Nabucodonosor regis Assy-
riorum ut defenderet se. Glos-
cauitque omnes maiores om-
nesque duces bellatores suos.
et habuit cum eis mysterium co-
silij sui. Dixitque cogitationem
suam in eo esse ut omnem ter-
ram suo subiugaret imperio.
Quod dictum cum placuisse
omnibus vocauit Nabucodonosor
rex holofernem principem
militie sue et dixit ei Es-
tendere aduersum omne reg-
num occidentis. et contra eos
precipue qui contempse-
runt imperium meum. Non